

**«Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
2030: Αριστεία,
Ανθεκτικότητα, Συμπερίληψη
και Διεθνής Αντίκτυπος»**

**Προτεινόμενο Σχέδιο
Ανάπτυξης του
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
2026–2030
Ιούνιος 2026**

**Χαράλαμπος Μπιλλίνης
Υποψήφιος Πρύτανης ΠΘ**

Table of Contents

1. Αφετηρία, συνέχεια και νέα φιλοδοξία	2
2. Η ιδιαίτερη φυσιογνωμία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	2
3. Το όραμα για το 2030	3
4. Ακαδημαϊκή πολιτική: σπουδές, φοιτητική επιτυχία και νέο προφίλ αποφοίτου... 4	4
5. Ερευνητική Πολιτική: Έρευνα, καινοτομία και επιστημονική αριστεία	5
6. Διά βίου μάθηση και εκπαίδευση: νέες δεξιότητες..... 7	7
7. Εξωστρέφεια, διεθνοποίηση και Παράρτημα στην Κύπρο	7
8. Σύνδεση με κοινωνία, οικονομία και καινοτομία	8
9. Αναβάθμιση της Ποιότητας του Ακαδημαϊκού Περιβάλλοντος	9
9.1. Δημιουργία και Αναβάθμιση Κτιριακών Υποδομών	9
9.2. Πράσινο, ψηφιακό και ασφαλές Πανεπιστήμιο	12
9.3. Συμπερίληψη, φύλο, προσβασιμότητα και ακαδημαϊκό περιβάλλον.....	13
10. Τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο ανάπτυξης	14
10.1. Τοπικό επίπεδο: Πανεπιστήμιο στη Θεσσαλία και στη Στερεά Ελλάδα	14
10.2. Εθνικό επίπεδο: Πρότυπο δημόσιου Πανεπιστημίου	15
10.3. Ευρωπαϊκό επίπεδο: Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο της περιφέρειας	15
10.4. Διεθνές επίπεδο: Ανατολική Μεσόγειος και παγκόσμια δίκτυα.....	15
11. Διακυβέρνηση, πόροι και λογοδοσία..... 16	16
12. Ενδεικτικοί δείκτες επιτυχίας έως το 2030	16
13. Καταληκτική δέσμευση..... 17	17

1. Αφετηρία, συνέχεια και νέα φιλοδοξία

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας εισέρχεται στην περίοδο 2026–2030 έχοντας ήδη διανύσει μια κρίσιμη φάση θεσμικής, ακαδημαϊκής, διοικητικής και αναπτυξιακής ανασυγκρότησης. Στην τρέχουσα θητεία, κινηθήκαμε πέρα από μια απλή διαχείριση· πραγματοποιήθηκε η περίοδος **θεμελίωσης**. Διαμορφώθηκε και εγκρίθηκε ένα ολοκληρωμένο Στρατηγικό Σχέδιο 2024–2027, με σαφείς τομείς προτεραιότητας, δείκτες και μηχανισμούς παρακολούθησης. Συγκροτήθηκαν, ενεργοποιήθηκαν και λειτουργούν κρίσιμες θεσμικές δομές, όπως η Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού, η Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης, η Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών, η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, το Τμήμα Υποστήριξης Ξενόγλωσσων Προγραμμάτων Σπουδών και Συμμαχιών και η Μονάδα Καινοτομίας–Μεταφοράς Τεχνολογίας και Κέντρο Επιχειρηματικότητας One Planet Thessaly, ενώ προωθήθηκαν η αναμόρφωση του Οργανισμού, η επικαιροποίηση κανονισμών, η ενίσχυση της διασφάλισης ποιότητας και η συστηματική πιστοποίηση των προγραμμάτων σπουδών.

Η νέα περίοδος, από τον Σεπτέμβριο του 2026 έως τον Αύγουστο του 2030, πρέπει να είναι η περίοδος κατά την οποία η θεσμική ωρίμανση μετατρέπεται σε μετρήσιμη ακαδημαϊκή, ερευνητική, κοινωνική και αναπτυξιακή επίδραση. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας χτίζει πάνω σε ένα εγκεκριμένο στρατηγικό πλαίσιο που ήδη ορίζει ως προτεραιότητες την εκπαίδευση, την έρευνα και καινοτομία, τη σύνδεση με πολιτεία/οικονομία/κοινωνία, τη διεθνοποίηση, τη συμπερίληψη, το πράσινο και ψηφιακό πανεπιστήμιο, τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και τη διασφάλιση ποιότητας. Η πρόταση αυτή αποβλέπει στη μετάβαση από το Πανεπιστήμιο που οργανώνεται και ανταποκρίνεται στις κρίσεις, στο Πανεπιστήμιο που ηγείται και παράγει λύσεις για την κοινωνία. Από το περιφερειακό Πανεπιστήμιο με εθνική αναγνώριση, στο ευρωπαϊκό δημόσιο Πανεπιστήμιο της περιφέρειας που λειτουργεί ως πρότυπο ακαδημαϊκής ποιότητας, ψηφιακής ωριμότητας, πράσινης μετάβασης, συμπερίληψης και εξωστρέφειας.

Κεντρικός στόχος για το 2030 είναι το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας να καταστεί:

Ένα ισχυρό δημόσιο, ευρωπαϊκό, βιώσιμο και συμπεριληπτικό Πανεπιστήμιο, με διεθνή παρουσία, υψηλής ποιότητας σπουδές, ερευνητική αριστεία, ενεργό ρόλο στην ανασυγκρότηση της Θεσσαλίας και της Στερεάς Ελλάδας, και διακριτό αποτύπωμα στην Ελλάδα, την Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο.

2. Η ιδιαίτερη φυσιογνωμία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας είναι ένα πολυκεντρικό δημόσιο Πανεπιστήμιο, με δραστηριότητα σε πέντε πόλεις και δύο Περιφέρειες. Η γεωγραφική του διασπορά αποτελεί σαφώς μια οργανωτική πρόκληση, αλλά μπορεί να μετατραπεί και σε συγκριτικό πλεονέκτημα. Το Π.Θ. είναι ταυτόχρονα πανεπιστήμιο του Βόλου, της Λάρισας, της Λαμίας, της Καρδίτσας και των Τρικάλων, είναι Πανεπιστήμιο της Θεσσαλίας και της Στερεάς Ελλάδας, είναι πανεπιστήμιο με βαθιά σύνδεση με τον αγροδιατροφικό τομέα, τις επιστήμες υγείας, τις τεχνολογίες, τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, τη μηχανική, την οικονομία, το περιβάλλον, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό.

Το Ίδρυμα έχει ήδη αναγνωριστεί ως το τρίτο μεγαλύτερο δημόσιο Πανεπιστήμιο της χώρας, με ευρύ φάσμα επιστημονικών πεδίων, οκτώ Σχολές και μεγάλο αριθμό προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, ενώ το ίδιο το Ίδρυμα τονίζει ως κεντρική του μέριμνα τον διαρκή εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών σύμφωνα με τις διεθνείς επιστημονικές τάσεις και τη στρατηγική διεθνοποίησης.

Η αποστολή του Π.Θ. για την επόμενη περίοδο είναι διπλή. Αφενός, να προσφέρει εκπαίδευση υψηλής ποιότητας, ερευνητική γνώση και επιστημονική αριστεία. Αφετέρου, να λειτουργήσει ως θεσμικός και αναπτυξιακός εταίρος της κοινωνίας, της οικονομίας και της πολιτείας. Η επόμενη τετραετία πρέπει να αναδείξει αυτή τη διπλή αποστολή σε νέα κλίμακα: με ισχυρότερη διεθνή αναγνώριση, με νέες μορφές γνώσης και δεξιοτήτων, με πιο αποτελεσματική διοίκηση, με πανεπιστημιακές υποδομές αντάξιες των ανθρώπων του Ιδρύματος και με ενεργό συμμετοχή στην παραγωγική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανασυγκρότηση της χώρας.

3. Το όραμα για το 2030

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας του 2030 θα είναι ένα Πανεπιστήμιο:

Ακαδημαϊκά ισχυρό, με σύγχρονα προγράμματα σπουδών, ολοκληρωμένο σύστημα διασφάλισης ποιότητας, φοιτητοκεντρική διδασκαλία, ψηφιακά υποστηριζόμενη μάθηση και αποφοίτους με δεξιότητες για την εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης, της πράσινης μετάβασης και της παγκόσμιας κινητικότητας.

Ερευνητικά πρωτοπόρο, με έμφαση σε τέσσερις διασυνδεδεμένες ερευνητικές αιχμές: βιωσιμότητα και πράσινη μετάβαση, σύγχρονος και ηθικός ψηφιακός κόσμος, σύγχρονη υγεία και ευζωία - Δημόσια Υγεία με προσέγγιση Ενιαίας Υγείας, και ισχυρός εκσυγχρονισμένος αγροδιατροφικός τομέας. Το Στρατηγικό Πλάνο Έρευνας έχει ήδη διατυπώσει αυτές τις περιοχές ως βασικούς άξονες ερευνητικής ανάπτυξης, με διατομεακή συμμετοχή των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.

Κοινωνικά χρήσιμο, με ενεργή συμβολή στην ανθεκτικότητα της Θεσσαλίας μετά τις καταστροφικές πλημμύρες αλλά και της Στερεάς Ελλάδας, στη διαχείριση του νερού, στην κλιματική προσαρμογή, στην αγροδιατροφή, στην αναβάθμιση του παραγωγικού μοντέλου, στην υγεία, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό και τη συνοχή των τοπικών κοινωνιών.

Πράσινο και βιώσιμο, με την πανεπιστημιούπολη να λειτουργεί ως ζωντανό εργαστήριο βιωσιμότητας. Το Σχέδιο Αειφόρου Ανάπτυξης 2025–2030 έχει ήδη θέσει τέσσερις γενικές κατευθύνσεις: σπουδές και έρευνα, υποδομές και λειτουργίες, διακυβέρνηση και κοινωνική πολιτική, και σύνδεση του Ιδρύματος με την κοινωνία, εξειδικεύοντας τη στρατηγική σε δεκατέσσερις θεματικές ενότητες.

Ψηφιακά ώριμο και ασφαλές, με ενιαία ψηφιακή αρχιτεκτονική, αυτοματοποίηση διαδικασιών, αξιοποίηση Τεχνητής Νοημοσύνης, κυβερνοασφάλεια, διαλειτουργικότητα και προσβασιμότητα των υπηρεσιών του.

Συμπεριληπτικό, με ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση, στη γνώση, στις υποδομές, στην ψηφιακή ζωή και στην αγορά εργασίας για όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας,

ανεξαρτήτως φύλου, ταυτότητας, κοινωνικοοικονομικού υπόβαθρου, αναπηρίας ή μαθησιακών αναγκών. Το Σχέδιο Ισότιμης Πρόσβασης προβλέπει παρεμβάσεις στη φυσική προσβασιμότητα, στην εκπαιδευτική διαδικασία, στην ηλεκτρονική προσβασιμότητα, στην ένταξη στην αγορά εργασίας και στην ισότιμη συμμετοχή στην ακαδημαϊκή ζωή.

Διεθνές, με ξενόγλωσσα προγράμματα, διεθνή κοινά μεταπτυχιακά, κινητικότητα, ισχυρές συνεργασίες, συμμετοχή σε ευρωπαϊκά δίκτυα, και με το Παράρτημα στην Κύπρο να λειτουργεί ως στρατηγική πύλη εξωστρέφειας στην Ανατολική Μεσόγειο.

4. Ακαδημαϊκή πολιτική: σπουδές, φοιτητική επιτυχία και νέο προφίλ αποφοίτου

Η ακαδημαϊκή πολιτική και ειδικότερα η εκπαιδευτική πολιτική της περιόδου 2026–2030 θα στηριχθεί στην αρχή ότι η ποιότητα των σπουδών δεν μετριέται μόνο από το περιεχόμενο των μαθημάτων, αλλά από τη συνολική εμπειρία, εξέλιξη και επιτυχία των φοιτητών. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας θα διαμορφώσει ένα νέο **Προφίλ Αποφοίτου Π.Θ. 2030**, το οποίο θα διατρέχει οριζόντια όλα τα προγράμματα σπουδών.

Οι απόφοιτοι του Π.Θ. πρέπει να διαθέτουν, πέρα από την επιστημονική τους κατάρτιση, δεξιότητες κριτικής σκέψης, ψηφιακού γραμματισμού, υπεύθυνης χρήσης Τεχνητής Νοημοσύνης, βιωσιμότητας, επικοινωνίας, συνεργασίας, δεοντολογίας, και κατανόησης της κοινωνικής διάστασης της επιστήμης. Η εποχή των στενά κατακερματισμένων γνώσεων υποχωρεί. Το δημόσιο Πανεπιστήμιο οφείλει να προετοιμάζει επιστήμονες που κατανοούν συστήματα, συνεργάζονται διεπιστημονικά και παράγουν λύσεις.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται:

1. **Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών με βάση το Προφίλ Αποφοίτου 2030.** Τα Τμήματα θα κληθούν να αποτυπώσουν τις βασικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που πρέπει να αποκτά ο απόφοιτός τους και να συνδέσουν τη στοχοθεσία αυτή με τα μαθησιακά αποτελέσματα, την πιστοποίηση, την πρακτική άσκηση και την απασχολησιμότητα.
2. **Ενσωμάτωση οριζόντιων ενοτήτων Τεχνητής Νοημοσύνης, κυβερνοασφάλειας, βιωσιμότητας και ακαδημαϊκής ακεραιότητας.** Η Τεχνητή Νοημοσύνη δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί μόνο ως εργαλείο τεχνικών τμημάτων, αλλά ως οριζόντια ακαδημαϊκή και κοινωνική πρόκληση. Όλοι οι φοιτητές πρέπει να κατανοούν τις δυνατότητες, τους κινδύνους, τα ηθικά όρια και τις προϋποθέσεις υπεύθυνης χρήσης της.
3. **Ενίσχυση της φοιτητοκεντρικής μάθησης και του θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου.** Στόχος είναι η μείωση του μέσου χρόνου αποφοίτησης, η έγκαιρη υποστήριξη φοιτητών με δυσκολίες, η ενίσχυση της συμμετοχής στις αξιολογήσεις μαθημάτων και η σύνδεση της εκπαιδευτικής πορείας με προσωπικό ακαδημαϊκό πλάνο.
4. **Συστηματική επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού μέσω ΚΕΔΙΜΑ.** Η διδασκαλία στο Πανεπιστήμιο μετασχηματίζεται. Αξιολόγηση με βάση δεξιότητες, μικτή μάθηση, ψηφιακά εργαλεία, εργαστηριακή μάθηση, προσομοιώσεις, εικονικά περιβάλλοντα και AI-supported learning πρέπει να ενταχθούν οργανωμένα στην

καθημερινή διδασκαλία. Το Στρατηγικό Σχέδιο ήδη προβλέπει επιμόρφωση διδακτικού προσωπικού, ενίσχυση ΚΕΔΙΜΑ, τεχνολογικά εργαλεία, εικονικές τάξεις και μηχανισμούς αξιολόγησης διδασκαλίας.

5. **Νέα αρχιτεκτονική πρακτικής άσκησης, αποφοίτων και επαγγελματικής διασύνδεσης.** Η Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών, το Γραφείο Διασύνδεσης, το alumni network και η πρακτική άσκηση πρέπει να συνδεθούν σε ενιαίο οικοσύστημα «Student Success & Employability». Η πρακτική άσκηση δεν θα είναι απλώς διοικητική διαδικασία, αλλά στρατηγικός μηχανισμός σύνδεσης του φοιτητή με την αγορά εργασίας, τους κοινωνικούς φορείς και την έρευνα.

Στόχος για το 2030 είναι κάθε φοιτητής του Π.Θ. να έχει πρόσβαση σε ακαδημαϊκή συμβουλευτική, ψηφιακά μαθησιακά εργαλεία, δυνατότητες πρακτικής/κινητικότητας, υποστήριξη σταδιοδρομίας και μηχανισμούς έγκαιρης παρέμβασης σε περίπτωση ακαδημαϊκής ή ψυχοκοινωνικής δυσκολίας.

5. Ερευνητική Πολιτική: Έρευνα, καινοτομία και επιστημονική αριστεία

Η επόμενη τετραετία πρέπει να είναι περίοδος ερευνητικής κλιμάκωσης. Το Π.Θ. έχει ήδη ισχυρό ερευνητικό υπόβαθρο, σημαντική παρουσία σε ανταγωνιστικές χρηματοδοτήσεις και δυνατότητα συντονισμού ευρωπαϊκών έργων. Το ζητούμενο πλέον είναι η ερευνητική δυναμική να οργανωθεί γύρω από εμβληματικές πλατφόρμες, που θα συνδέουν εργαστήρια, Σχολές, ερευνητές, φορείς, επιχειρήσεις και κοινωνία.

Η **Μονάδα Καινοτομίας – Μεταφοράς Τεχνολογίας και Κέντρου Επιχειρηματικότητας One Planet Thessaly**, που ήδη έχει δείξει μια αξιοθαύμαστη πορεία από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα, θα αναβαθμιστεί σε πλήρη μηχανισμό μεταφοράς γνώσης, τεχνολογίας και κοινωνικής καινοτομίας. Τα πορίσματα της Συνόδου Αντιπρυτάνεων Καινοτομίας υπογραμμίζουν ότι η μεταφορά γνώσης/τεχνολογίας αποτελεί κρίσιμη διάσταση της τρίτης αποστολής των ΑΕΙ, απαιτώντας ισχυρά Γραφεία Μεταφοράς Τεχνολογίας, σταθερή χρηματοδότηση, Proof of Concept, τοπικά οικοσυστήματα καινοτομίας, startups, scale-ups, αξιοποίηση πνευματικής ιδιοκτησίας και στρατηγικές τεχνολογίες όπως ΤΝ, κυβερνοασφάλεια και ρομποτική.

Στόχος για το 2030 είναι το Π.Θ. να διαθέτει:

1. θεσμοθετημένο εσωτερικό Proof of Concept Fund,
2. ενιαία πολιτική πνευματικής ιδιοκτησίας και τεχνοβλαστών,
3. θερμοκοιτίδα/επιταχυντή νεοφυών επιχειρήσεων,
4. μηχανισμό συστηματικής σύνδεσης φοιτητών, αποφοίτων, ερευνητών και επιχειρήσεων.
5. πλατφόρμα χαρτογράφησης τεχνογνωσίας, εργαστηρίων και υποδομών,
6. **ετήσιο** UTH Innovation Forum,
7. ένα εμβληματικό Living Lab ανά στρατηγική ερευνητική περιοχή,

Σχετικά με τους στόχους (6) και (7): Προτείνεται η δημιουργία πέντε εμβληματικών πρωτοβουλιών έρευνας και καινοτομίας με αντίστοιχο εμβληματικό **Living Lab** σε κάθε

ερευνητική θεματική που θα επισφραγίζονται με ένα **UTH Innovation Forum** που θα οργανώνεται μέσα από το Πανεπιστήμιο με τη συμμετοχή φοιτητών / ερευνητών / διδασκόντων –όλης της ακαδημαϊκής κοινότητας. Οι πρωτοβουλίες είναι οι παρακάτω:

1. Thessaly Climate & Water Resilience Initiative. Πρωτοβουλία για την κλιματική ανθεκτικότητα, τη διαχείριση νερού, την αντιπλημμυρική προστασία, την αποκατάσταση οικοσυστημάτων, την πολιτική προστασία και τον χωρικό σχεδιασμό. Μετά τις πλημμύρες Daniel και Elias, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει ειδική ευθύνη να λειτουργήσει ως επιστημονικός σύμβουλος της πολιτείας, της Περιφέρειας, των Δήμων και των παραγωγικών φορέων. Το Σχέδιο Αειφόρου Ανάπτυξης αναγνωρίζει ότι το Π.Θ. βρέθηκε στο επίκεντρο των επιπτώσεων των πλημμυρών και συμμετείχε με μετρήσεις, εκτιμήσεις και προτάσεις για μελλοντικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου στη γεωργία και αναθεώρησης πολιτικών για το νερό.

2. One Health Thessaly. Πλατφόρμα για την Ενιαία Υγεία, τη δημόσια υγεία, την κτηνιατρική, την επιδημιολογία, την ψυχική υγεία, τη βιοϊατρική, την ιατρική ακριβείας και τη διασύνδεση ανθρώπων, ζώων και περιβάλλοντος. Η ύπαρξη Ιατρικής, Κτηνιατρικής, Δημόσιας και Ενιαίας Υγείας, Βιοχημείας & Βιοτεχνολογίας, Νοσηλευτικής, Φυσικοθεραπείας και συναφών πεδίων δίνει στο Π.Θ. μοναδική δυνατότητα για ερευνητική ηγεσία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

3. Digital, AI & Cybersecurity University. Οριζόντια πρωτοβουλία για Τεχνητή Νοημοσύνη, κυβερνοασφάλεια, υποδομές δεδομένων, ψηφιακή δημόσια διοίκηση, έξυπνες πόλεις, ψηφιακή υγεία, αγροτεχνολογία ακριβείας, ρομποτική, βιοπληροφορική και ηθική των ψηφιακών τεχνολογιών. Το Σχέδιο Ψηφιακού Μετασχηματισμού ήδη αναγνωρίζει την ανάγκη πρόσβασης σε τεχνολογίες γενετικής ΤΝ, υποδομές GPU, υβριδικό νέφος, προστασία προσωπικών δεδομένων, κυβερνοασφάλεια και επιχειρησιακή συνέχεια.

4. AgriLabs στο Agritech Experience Center. Βιωματικό εργαστήριο για τον αγροδιατροφικό τομέα, την κτηνοτροφία, την ιχθυολογία, τη φυτική παραγωγή, τη διατροφή, τα τρόφιμα, τα agrologistics, την κλιματικά έξυπνη γεωργία και τη βιωσιμότητα της παραγωγής. Το Π.Θ. μπορεί να αποτελέσει το εθνικό κέντρο αναφοράς για τη μετάβαση της Θεσσαλίας σε ένα νέο, ανθεκτικό και ψηφιακό παραγωγικό μοντέλο.

5. Humanities, Society, Culture & Inclusion Lab. Διατομεακή πρωτοβουλία που θα συνδέει τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, την παιδαγωγική, την ειδική αγωγή, τον πολιτισμό, τη γλώσσα, την ιστορία, την κοινωνική ανθρωπολογία, τη συμπερίληψη, την ισότητα φύλων και τη δημοκρατική συμμετοχή. Καμία τεχνολογική ή περιβαλλοντική λύση δεν είναι βιώσιμη χωρίς κοινωνική αποδοχή, συμμετοχικότητα, πολιτισμική κατανόηση και θεσμική εμπιστοσύνη.

Οι πρωτοβουλίες αυτές θα λειτουργήσουν με τη λογική των **Living Labs**: πραγματικά περιβάλλοντα συν-σχεδιασμού, δοκιμής και εφαρμογής λύσεων, με συμμετοχή πανεπιστημίου, πολιτείας, επιχειρήσεων και κοινωνίας πολιτών. Η ίδια λογική προτείνεται ήδη στο Στρατηγικό Πλάνο Έρευνας του ΠΘ, το οποίο αναγνωρίζει τα Living Labs ως ανοιχτά οικοσυστήματα καινοτομίας που λειτουργούν σε πραγματικές συνθήκες και συνδέουν πολίτες, ερευνητικούς οργανισμούς, εταιρείες και κυβερνητικούς φορείς.

6. Διά βίου μάθηση και εκπαίδευση: νέες δεξιότητες

Η διά βίου μάθηση θα αποτελέσει κεντρικό άξονα του Π.Θ. 2030. Δεν πρέπει να θεωρείται περιφερειακή δραστηριότητα, αλλά τρίτος εκπαιδευτικός πυλώνας δίπλα στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές.

Η Θεσσαλία και η Στερεά Ελλάδα έχουν ανάγκη από νέες δεξιότητες σε όλο το φάσμα της οικονομίας και της κοινωνίας: αγροδιατροφή, πράσινη μετάβαση, δημόσια υγεία, ψηφιακές τεχνολογίες, κυβερνοασφάλεια, ΤΝ, διαχείριση κρίσεων, ειδική αγωγή, κοινωνική ένταξη, δημόσια διοίκηση, τουρισμός, πολιτισμός, επιχειρηματικότητα και logistics.

Προτείνεται η δημιουργία του προγράμματος:

«UTH Skills 2030 – Πανεπιστήμιο Διά Βίου Μάθησης για τη Θεσσαλία και τη Στερεά Ελλάδα»

Το πρόγραμμα θα αναπτυχθεί μέσω ΚΕΔΙΒΙΜ και θα περιλαμβάνει:

- μικρο-πιστοποιήσεις (micro-credentials) σε Τεχνητή Νοημοσύνη, κυβερνοασφάλεια και ψηφιακές δεξιότητες για μη ειδικούς,
- προγράμματα για πράσινη μετάβαση, κυκλική οικονομία και βιωσιμότητα,
- κατάρτιση αγροτών, κτηνοτρόφων και στελεχών αγροδιατροφικών επιχειρήσεων σε γεωργία και κτηνοτροφία ακριβείας, ανθεκτικότητα, νερό και κλιματική προσαρμογή,
- προγράμματα για εκπαιδευτικούς, υγειονομικούς, στελέχη δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης,
- προγράμματα ισότιμης πρόσβασης, συμπερίληψης, φύλου, αναπηρίας και νευροδιαφορετικότητας,
- ακαδημίες επιχειρηματικότητας και καινοτομίας για φοιτητές, αποφοίτους και νέους επιστήμονες,
- θεματικά θερινά σχολεία.

Το Στρατηγικό Σχέδιο ήδη προβλέπει ενίσχυση της συνεργασίας με τοπικούς φορείς και επιχειρήσεις για την προώθηση της διά βίου μάθησης στην τοπική κοινωνία. Η νέα θητεία πρέπει να μετατρέψει αυτή την πρόβλεψη σε ολοκληρωμένο μηχανισμό κοινωνικού και παραγωγικού μετασχηματισμού.

7. Εξωστρέφεια, διεθνοποίηση και Παράρτημα στην Κύπρο

Η διεθνοποίηση του Π.Θ. δεν μπορεί πλέον να περιορίζεται στην κινητικότητα Erasmus ή στην υπογραφή μνημονίων συνεργασίας. Πρέπει να περάσει σε νέα φάση: διεθνή προγράμματα, κοινά μεταπτυχιακά, διεθνή ερευνητικά δίκτυα, παρουσία στην Ανατολική Μεσόγειο, προσέλκυση φοιτητών, συμμετοχή σε ευρωπαϊκές συμμαχίες και υπεύθυνη διεθνή συνεργασία.

Στην τρέχουσα θητεία έγιναν σημαντικά βήματα: έναρξη ξενόγλωσσου προπτυχιακού προγράμματος στην Ιατρική, προώθηση νέου Τμήματος Ψυχολογίας, φάκελος Παραρτήματος στην Κύπρο και συνεργασίες με Columbia University, McGill University και Georgetown University για κοινά μεταπτυχιακά προγράμματα. Η επόμενη θητεία πρέπει να μετατρέψει αυτά τα βήματα σε συνεκτικό διεθνές χαρτοφυλάκιο.

Ιδιαίτερη θέση θα έχει το **Παράρτημα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην Κύπρο**. Το Π.Θ. ανακοίνωσε την πρόθεσή του, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Συγκλήτου και του Συμβουλίου Διοίκησης, να ιδρύσει Παράρτημα στην Κύπρο, με έδρα την επαρχία Λάρνακας. Η πρώτη ακαδημαϊκή μονάδα που προβλέπεται να ιδρυθεί είναι η Κτηνιατρική, φέρνοντας για πρώτη φορά κτηνιατρικές σπουδές από δημόσιο Πανεπιστήμιο στην Κύπρο, ενώ ο σχεδιασμός συνδέεται με την κτηνοτροφική παραγωγή και τον αγροδιατροφικό τομέα Ελλάδας και Κύπρου.

Το Παράρτημα στην Κύπρο πρέπει να παρουσιαστεί ως εμβληματική πρωτοβουλία διεθνοποίησης του ελληνικού δημόσιου Πανεπιστημίου. Δεν θα είναι απλώς εκπαιδευτική επέκταση. Θα είναι κόμβος:

- πανεπιστημιακής παρουσίας του Π.Θ. στην Ανατολική Μεσόγειο,
- σύνδεσης Θεσσαλίας / Στερεάς Ελλάδας – Κύπρου σε κτηνιατρική, ιατρική, νοσηλευτική, βιοϊατρική, αγροδιατροφή, προηγμένες τεχνολογίες, και συμπερίληψη,
- ανάπτυξης θερινών σχολείων και διεθνών προγραμμάτων,
- κοινών ερευνητικών δράσεων σε επιστήμες υγείας, κλιματική ανθεκτικότητα, ζωική παραγωγή, δημόσια υγεία και αγροδιατροφική αλυσίδα,
- και διπλωματίας της γνώσης για το ελληνικό δημόσιο Πανεπιστήμιο.

Παράλληλα, το Π.Θ. θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη πολιτικής **Research Security** για τις διεθνείς συνεργασίες του. Οι ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές υπογραμμίζουν την ανάγκη θεσμοθέτησης πλαισίου ασφάλειας της έρευνας, risk-based approach, Know your Collaborator, προστασίας ερευνητικών δεδομένων και δημιουργίας Research Security Point of Contact. Αυτή η διάσταση είναι κρίσιμη ώστε η διεθνοποίηση να είναι ταυτόχρονα ανοιχτή, φιλόδοξη και υπεύνη.

Στόχος για το 2030 είναι το Π.Θ. να διαθέτει:

- λειτουργικό Παράρτημα στην Κύπρο,
- τουλάχιστον **τρία ξενόγλωσσα ή διεθνή προγράμματα σπουδών**,
- θεσμοθετημένο πλαίσιο Research Security,
- δίκτυο διεθνών στρατηγικών εταίρων,
- μηχανισμό προσέλκυσης αλλοδαπών φοιτητών,
- ενισχυμένη συμμετοχή σε Horizon Europe, Erasmus+, ευρωπαϊκά πανεπιστημιακά δίκτυα και διεθνείς κατατάξεις.

8. Σύνδεση με κοινωνία, οικονομία και καινοτομία

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας πρέπει να είναι ο βασικός επιστημονικός εταίρος της Θεσσαλίας και της Στερεάς Ελλάδας. Η σύνδεση με την κοινωνία και την οικονομία πρέπει να κινείται

πέραν της επικοινωνιακής δραστηριότητας και να αποτελεί τη θεμελιώδη αποστολή του δημόσιου Πανεπιστημίου.

Προτείνεται η ανάπτυξη ενός νέου πλαισίου:

«Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας – Περιφερειακός Κόμβος Γνώσης και Ανθεκτικότητας»

Το πλαίσιο αυτό θα περιλαμβάνει:

Στρατηγικές συμφωνίες με Περιφέρειες και Δήμους. Το Π.Θ. θα συνδιαμορφώνει με την τοπική αυτοδιοίκηση θεματικά προγράμματα σε διαχείριση νερού, χωρικό σχεδιασμό, αγροδιατροφή, πολιτική προστασία, κοινωνική πολιτική, δημόσια υγεία, πολιτισμό, σχολική εκπαίδευση και ψηφιακό μετασχηματισμό.

Θεσσαλικό Παρατηρητήριο Ανθεκτικότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης. Ένας μηχανισμός δεδομένων, ερευνητικών εκθέσεων και πολιτικής τεκμηρίωσης για κλίμα, νερό, παραγωγή, υγεία, κοινωνική συνοχή και περιφερειακή ανάπτυξη.

Μηχανισμός κοινωνικής καινοτομίας. Το Π.Θ. θα αναπτύξει δράσεις για ψυχική υγεία, ισότητα φύλων, συμπερίληψη, σχολική κοινότητα, ευάλωτες ομάδες, πολιτισμό και κοινωνική συνοχή. Το δημόσιο Πανεπιστήμιο δεν υπάρχει μόνο για να εκπαιδεύει επαγγελματίες, αλλά και για να ενισχύει τη δημοκρατική και κοινωνική ανθεκτικότητα.

Διοργάνωση του Thessaly Innovation & Society Forum. Ένα μεγάλο φόρουμ όπου Πανεπιστήμιο, Περιφέρεια, Δήμοι, επιχειρήσεις, αγρότες, συνεταιρισμοί, νοσοκομεία, σχολεία, πολιτιστικοί φορείς και κοινωνία πολιτών θα συζητούν ανάγκες, λύσεις και έργα.

9. Αναβάθμιση της Ποιότητας του Ακαδημαϊκού Περιβάλλοντος

9.1. Δημιουργία και Αναβάθμιση Κτιριακών Υποδομών

Η δημιουργία και αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες στρατηγικές προκλήσεις του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για την περίοδο 2026–2030. Η συνένωση με τα πρώην ΤΕΙ, η ίδρυση και ανάπτυξη νέων Τμημάτων, η γεωγραφική διασπορά του Ιδρύματος και οι αυξημένες ανάγκες σε αίθουσες, εργαστήρια, γραφεία, φοιτητική μέριμνα και ερευνητικές υποδομές έχουν δημιουργήσει ένα σύνθετο και επείγον στεγαστικό πρόβλημα. Η κατάσταση επιβαρύνθηκε περαιτέρω μετά τις καταστροφικές καταιγίδες Daniel και Elias, που προκάλεσαν σημαντικές βλάβες στο ήδη προβληματικό κτιριακό απόθεμα του Πανεπιστημίου.

Η νέα θητεία πρέπει να σηματοδοτήσει τη μετάβαση από τη διαχείριση ελλείψεων σε ένα ολοκληρωμένο **Πρόγραμμα Κτιριακής Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης Π.Θ. 2030**. Το πρόγραμμα αυτό θα στηρίζεται σε τέσσερις αρχές:

1. ισόρροπη ανάπτυξη σε όλες τις πόλεις του Πανεπιστημίου,

2. προτεραιότητα στα Τμήματα με οξύτερες στεγαστικές ανάγκες,
3. σύνδεση κάθε νέας υποδομής με βιωσιμότητα, προσβασιμότητα και ψηφιακή ετοιμότητα,
4. ενεργή αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας και των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων.

Πρώτος στόχος είναι η **εκπόνηση, επικαιροποίηση και ωρίμανση μελετών για νέες κτιριακές εγκαταστάσεις όλων των Τμημάτων του Π.Θ., με έμφαση στα Τμήματα που σήμερα δεν διαθέτουν επαρκείς ή αυτοτελείς κτιριακές εγκαταστάσεις**. Κανένα Τμήμα δεν μπορεί να αναπτύξει πλήρως την εκπαιδευτική και ερευνητική του αποστολή χωρίς κατάλληλους χώρους διδασκαλίας, εργαστήρια, γραφεία διδασκόντων, χώρους φοιτητών και διοικητική υποστήριξη.

Δεύτερος στόχος είναι η **εξεύρεση χρηματοδότησης για την επικαιροποίηση υφιστάμενων μελετών και την υλοποίηση ώριμων κτιριακών έργων** στο campus Βιόπολις, στον Βόλο, στα Τρίκαλα, στην Καρδίτσα και στη Λαμία. Ταυτόχρονα, θα προχωρήσει ο στρατηγικός σχεδιασμός για την περαιτέρω ανάπτυξη του campus Γαιόπολις, ώστε να αξιοποιηθεί ως σημαντικός χώρος εκπαίδευσης, έρευνας, αγροδιατροφικής και τεχνολογικής ανάπτυξης, φοιτητικής ζωής και περιφερειακής διασύνδεσης.

Τρίτος στόχος είναι η **ολοκλήρωση του Κτιριακού Συγκροτήματος της Πολυτεχνικής Σχολής**. Η ολοκλήρωση των κτιριακών της υποδομών αποτελεί προϋπόθεση για την περαιτέρω ενίσχυση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής δυναμικής μιας Σχολής με κρίσιμη συμβολή σε υποδομές, ενέργεια, περιβάλλον, ψηφιακές τεχνολογίες, χωρικό σχεδιασμό, βιομηχανία, πολιτική προστασία και ανθεκτικότητα. Όπως αναφέρεται στον απολογισμό της Αντιπρυτανείας Οικονομικών 2026, η ανέγερση δύο νέων κτιρίων των Τμημάτων Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανολόγων Μηχανικών έχει προχωρήσει σημαντικά, με το πρώτο σε φάση παράδοσης και το δεύτερο σε εξέλιξη.

Τέταρτος στόχος είναι η **συντήρηση και αναβάθμιση των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων και του περιβάλλοντος χώρου τους**. Η καθημερινή ποιότητα ενός Πανεπιστημίου, πέρα από τα μεγάλα έργα, εξαρτάται και από την κατάσταση των αιθουσών, των εργαστηρίων, των γραφείων, των βιβλιοθηκών, των εστιών, των λεσχών, των αύλειων χώρων, του φωτισμού, των στεγών, των δικτύων, των συστημάτων θέρμανσης/ψύξης και της προσβασιμότητας. Η λεπτομερής καταγραφή αναγκών συντήρησης και η διεκδίκηση χρηματοδότησης ύψους 3.695.786,24 ευρώ από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (ΥΠΑΙΘΑ) αποτελούν ήδη σημαντική βάση για τη συστηματική αντιμετώπιση χρόνιων προβλημάτων.

Πέμπτος στόχος είναι η **ολοκλήρωση του εκσυγχρονισμού του ερευνητικού εξοπλισμού των Εργαστηρίων και των Κλινικών**. Οι κτιριακές υποδομές είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τον εξοπλισμό που τις καθιστά λειτουργικές. Τα εργαστήρια, οι κλινικές, οι ερευνητικές μονάδες και οι εκπαιδευτικές υποδομές πρέπει να διαθέτουν σύγχρονο, ασφαλή, πιστοποιημένο και διαλειτουργικό εξοπλισμό, ώστε να στηρίζουν υψηλού επιπέδου διδασκαλία, έρευνα, κλινική πράξη, μεταφορά τεχνολογίας και διεθνείς συνεργασίες.

Έκτος στόχος είναι η **δημιουργία νέων και η αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών εστίασης και πολιτιστικής δραστηριότητας**, δηλαδή των φοιτητικών λεσχών, σε όλες τις πόλεις του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Οι φοιτητικές λέσχες πρέπει να εξελιχθούν από

απλούς χώρους σίτισης σε σύγχρονους κόμβους φοιτητικής ζωής, κοινωνικής συνάντησης, πολιτιστικής δραστηριότητας, εθελοντισμού και συμπερίληψης. Σε ένα πολυκεντρικό Ίδρυμα, η φοιτητική ζωή πρέπει να έχει ισόρροπη παρουσία στον Βόλο, στη Λάρισα, στη Λαμία, στην Καρδίτσα και στα Τρίκαλα. Η πρόσβαση σε αξιοπρεπή σίτιση, χώρους πολιτισμού, συλλογικής έκφρασης και καθημερινής κοινωνικότητας είναι βασικό στοιχείο φοιτητικής μέριμνας και ισότητας ευκαιριών.

Ιδιαίτερη στρατηγική σημασία έχει η **αξιοποίηση εμβληματικών ακινήτων και ιστορικών κτιριακών αποθεμάτων του Πανεπιστημίου**, με τρόπο που να συνδέει τη στέγαση, την εκπαίδευση, την έρευνα, την καινοτομία, τον πολιτισμό και την πόλη. Το Πανεπιστήμιο έχει ήδη προχωρήσει σε αίτημα προς την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας για την ωρίμανση και αξιοποίηση τριών σημαντικών ακινήτων του Ιδρύματος, αίτημα το οποίο εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΣΥΠ, ενώ βρίσκεται σε προετοιμασία σχετική σύμβαση για την αξιοποίηση των ακινήτων αυτών με χρηματοδότηση από το ΥΠΑΙΘΑ για την υλοποίηση των σχετικών αρμοδιοτήτων για δαπάνες ωρίμανσης και υλοποίησης διαδικασιών.

Στον Βόλο, **το Συγκρότημα Τσαλαπάτα** μπορεί να αποτελέσει εμβληματικό παράδειγμα επανάχρησης βιομηχανικής κληρονομιάς για τις ανάγκες ενός σύγχρονου δημόσιου Πανεπιστημίου. Το Π.Θ. έχει μισθώσει το συγκρότημα για 30 έτη, έως το 2055, με στόχο την κάλυψη ζωτικών αναγκών του Ιδρύματος και την ανάπτυξη ενός πολυλειτουργικού κόμβου πολιτισμού, καινοτομίας και στρατηγικού σχεδιασμού. Στον χώρο αυτό μπορούν να συνυπάρξουν πολιτιστικές λειτουργίες, εκθεσιακοί χώροι, Μονάδα Καινοτομίας και Μεταφοράς Τεχνολογίας, Κέντρο Επιχειρηματικότητας, εργαστήρια υψηλής τεχνολογίας, χώροι συνεργασίας, εκδηλώσεις, δράσεις φοιτητικής συμμετοχής και συνεργασίες με φορείς της πόλης.

Σημαντικό ώριμο έργο είναι και η αξιοποίηση του κτιρίου της πρώην ΔΟΥ Ν. Ιωνίας για τη **στέγαση του νέου Τμήματος Ψυχολογίας**. Έχουν ολοκληρωθεί και έχουν εγκριθεί από την Τεχνική Υπηρεσία και την αρμόδια Ακαδημαϊκή Επιτροπή οι αρχιτεκτονικές, στατικές και ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες, ενώ έχουν ήδη εγκριθεί χωρίς παρατηρήσεις από την Εφορεία Νεότερων Μνημείων και την Εφορεία Αρχαιοτήτων. Επιπλέον, έχει κατατεθεί ο φάκελος στην Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Βόλου, έχει ξεκινήσει ο έλεγχος και, μετά την έκδοση της οικοδομικής άδειας, το έργο μπορεί να δημοπρατηθεί από την Τεχνική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου. Πρόκειται για έργο υψηλής ωριμότητας, το οποίο θα δώσει λύση στη στέγαση ενός νέου Τμήματος με ιδιαίτερη ακαδημαϊκή και κοινωνική σημασία.

Τα μεγάλα έργα υποδομών θα συνδεθούν με τα **έργα φοιτητικής στέγασης και εκπαιδευτικών/ερευνητικών εγκαταστάσεων μέσω ΣΔΙΤ σε Βόλο και Λαμία**. Τα έργα αυτά πρέπει να αποτελέσουν υπόδειγμα σύγχρονων πανεπιστημιακών υποδομών: ενεργειακά αποδοτικών, προσβάσιμων, ασφαλών, ψηφιακά εξοπλισμένων και ενταγμένων στον αστικό και κοινωνικό ιστό. Πέρα από νέες κλίνες, θα δημιουργηθούν χώροι ζωής, μάθησης, συνεργασίας, πολιτισμού, άθλησης και κοινωνικής συμμετοχής.

Για την υλοποίηση των παραπάνω, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας θα αξιοποιήσει κάθε διαθέσιμο χρηματοδοτικό εργαλείο: τακτικό προϋπολογισμό, Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ΕΠΑ-ΤΠΑ ΥΠΑΙΘΑ 2026–2030, ΕΣΠΑ, Ταμείο Ανάκαμψης, ΣΔΙΤ, ευρωπαϊκά προγράμματα, δωρεές, συμπράξεις με Δήμους και Περιφέρειες, καθώς και σχήματα αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας. Ήδη έχει διαμορφωθεί πρόταση χρηματοδότησης νέων

δράσεων από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης – Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Παιδείας 2026–2030, συνολικού προϋπολογισμού 221.267.130 ευρώ, στην οποία εντάσσονται προτάσεις για την ανάπτυξη του Π.Θ.

Η κτιριακή στρατηγική του Π.Θ. για το 2030 θα περιλαμβάνει επίσης ένα σύγχρονο σύστημα διαχείρισης υποδομών. Προτείνεται η δημιουργία **ψηφιακού μητρώου κτιριακού αποθέματος**, με στοιχεία για την κατάσταση κάθε κτιρίου, την ενεργειακή του απόδοση, την προσβασιμότητα, τις ανάγκες συντήρησης, τις προτεραιότητες παρεμβάσεων και τις διαθέσιμες μελέτες. Με αυτόν τον τρόπο, η συντήρηση και η ανάπτυξη υποδομών θα πάψουν να είναι αποσπασματικές και θα βασίζονται σε δεδομένα, ιεράρχηση και διαφάνεια.

Έως το 2030, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας πρέπει να έχει επιτύχει:

- ολοκληρωμένο κτιριακό masterplan ανά πόλη και campus,
- επικαιροποιημένες μελέτες για κρίσιμες νέες υποδομές,
- ώριμες προτάσεις χρηματοδότησης για Βιόπολεις, Γαίολις, Βόλο, Τρίκαλα, Καρδίτσα, και Λαμία,
- ουσιαστική πρόοδο στα έργα φοιτητικής στέγασης σε Βόλο και Λαμία,
- ολοκλήρωση βασικών υποδομών της Πολυτεχνικής Σχολής,
- αναβαθμισμένες φοιτητικές λέσχες και χώρους φοιτητικής ζωής σε όλες τις πόλεις,
- εκσυγχρονισμένο ερευνητικό εξοπλισμό εργαστηρίων και κλινικών,
- συστηματική συντήρηση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος,
- προσβάσιμους, πράσινους και ασφαλείς χώρους,
- και αξιοποίηση εμβληματικών ακινήτων με αναπτυξιακό, κοινωνικό και πολιτιστικό αποτύπωμα.

Η κτιριακή ανάπτυξη, πέρα από τεχνικό ζήτημα, είναι ζήτημα ακαδημαϊκής ποιότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης, φοιτητικής μέριμνας, ερευνητικής ανταγωνιστικότητας και δημόσιας ευθύνης. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας του 2030 πρέπει να διαθέτει υποδομές αντάξιες των ανθρώπων του, της αποστολής του και του ρόλου του ως κεντρικού δημόσιου αναπτυξιακού θεσμού για τη Θεσσαλία, τη Στερεά Ελλάδα και τη χώρα.

9.2. Πράσινο, ψηφιακό και ασφαλές Πανεπιστήμιο

Η επόμενη θητεία πρέπει να φέρει το Π.Θ. στην πρώτη γραμμή του πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού των ελληνικών δημόσιων Πανεπιστημίων.

Στον πράσινο μετασχηματισμό, το Π.Θ. θα κινηθεί σε έξι προτεραιότητες:

1. ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και μείωση ενεργειακού αποτυπώματος,
2. αξιοποίηση ΑΠΕ και βιοκλιματικών λύσεων,
3. κυκλική οικονομία, ανακύκλωση και πράσινες προμήθειες,
4. βιώσιμες μετακινήσεις μεταξύ campus,
5. προστασία βιοποικιλότητας και φυσικού περιβάλλοντος,
6. ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στην εκπαίδευση και την καθημερινή λειτουργία.

Το Πανεπιστήμιο δεν πρέπει να διδάσκει απλώς βιωσιμότητα· θα πρέπει να λειτουργεί και ως πρότυπο βιωσιμότητας.

Στον ψηφιακό μετασχηματισμό, το Π.Θ. θα υλοποιήσει την αρχή:

«Digital, secure and accessible by design»

Οι υπηρεσίες, διαδικασίες και υποδομές θα πρέπει να σχεδιάζονται εξ αρχής ως ψηφιακές, ασφαλείς και προσβάσιμες. Το Σχέδιο Ψηφιακού Μετασχηματισμού περιλαμβάνει στόχους για ηλεκτρονικές εκπαιδευτικές πλατφόρμες, υποδομές εξ αποστάσεως και υβριδικής εκπαίδευσης, προστασία προσωπικών δεδομένων, ασφάλεια συστημάτων, απεξάρτηση από το χαρτί, διαλειτουργικότητα με συστήματα της δημόσιας διοίκησης, ψηφιακές υπηρεσίες φιλικές στους χρήστες και υποστήριξη ατόμων με ειδικές ανάγκες μέσω ψηφιακής τεχνολογίας.

Ειδικά για την Τεχνητή Νοημοσύνη, προτείνεται η θεσμοθέτηση:

- πολιτικής υπεύθυνης χρήσης ΤΝ στην εκπαίδευση, την έρευνα και τη διοίκηση,
- οδηγιών για ακαδημαϊκή ακεραιότητα και διαφανή δήλωση χρήσης εργαλείων ΤΝ,
- επιμορφώσεων AI literacy για διδάσκοντες, φοιτητές και διοικητικό προσωπικό,
- πλαισίου προστασίας δεδομένων σε εφαρμογές ΤΝ,
- εσωτερικού AI & Data Governance Board,
- και ανάπτυξης ασφαλών data spaces για ερευνητική και διοικητική αξιοποίηση.

Η έρευνα που πραγματοποίησε το ΠΘ στο πλαίσιο της Συνόδου Αντιπρυτάνεων Ψηφιακής Διακυβέρνησης αναγνωρίζει κενό θεσμικής διακυβέρνησης της ΤΝ στα ΑΕΙ και ζητά κοινό πλαίσιο AI Governance, κατευθυντήριες γραμμές για ακαδημαϊκή ακεραιότητα, επιμόρφωση σε AI literacy, ασφαλείς χώρους δεδομένων και εθνικό πρόγραμμα κυβερνοασφάλειας με ελάχιστο κοινό επίπεδο θωράκισης.

Η ψηφιακή ωριμότητα είναι προϋπόθεση ακαδημαϊκής συνέχειας, προστασίας της έρευνας, αξιοπιστίας τίτλων σπουδών και εμπιστοσύνης της κοινωνίας.

9.3. Συμπερίληψη, φύλο, προσβασιμότητα και ακαδημαϊκό περιβάλλον

Η ποιότητα ενός δημόσιου Πανεπιστημίου κρίνεται από το πώς στηρίζει τα πιο ευάλωτα μέλη του, από το πόσο ασφαλές αισθάνεται κάθε μέλος της κοινότητας και από το κατά πόσο η αριστεία είναι πραγματικά προσβάσιμη σε όλους.

Η νέα θητεία θα υιοθετήσει τη στρατηγική:

«Πανεπιστήμιο για όλους – UTH Inclusive Campus 2030»

Η στρατηγική θα περιλαμβάνει:

Εκτεταμένη προσβασιμότητα. Εκπόνηση συστηματικής χαρτογράφησης εμποδίων σε κτίρια, και η επέκτασή της σε υπηρεσίες, ψηφιακές πλατφόρμες και εκπαιδευτική διαδικασία. Κάθε νέα υποδομή και κάθε νέα ψηφιακή υπηρεσία θα ελέγχεται με κριτήρια προσβασιμότητας.

Ισότητα φύλων και καταπολέμηση διακρίσεων. Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων πρέπει να συνδεθεί οργανικά με τον στρατηγικό σχεδιασμό, τη διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, την έρευνα, την εκπαιδευτική διαδικασία και την καθημερινή ζωή του Ιδρύματος.

Μηδενική ανοχή σε παρενόχληση, εκφοβισμό και διακρίσεις. Η λειτουργία υπηρεσιών αντιμετώπισης εκφοβισμού/παρενόχλησης, ο Συνήγορος του Φοιτητή, οι ψυχολογικές υπηρεσίες και οι μηχανισμοί διαμεσολάβησης πρέπει να ενισχυθούν, να γίνουν πιο ορατοί και πιο εύκολα προσβάσιμοι.

Ψυχική υγεία και ευημερία. Η φοιτητική ζωή μετά την πανδημία, τις οικονομικές πιέσεις και τις περιβαλλοντικές κρίσεις απαιτεί ισχυρότερες υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης, πρόληψης, συμβουλευτικής, κοινωνικής ένταξης και φοιτητικής μέριμνας.

Νευροδιαφορετικότητα και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Το Π.Θ. μπορεί να γίνει εθνικό πρότυπο συμπεριληπτικής πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, αξιοποιώντας τη γνώση του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής και των συναφών επιστημονικών πεδίων.

Φοιτητική στέγαση και ποιότητα ζωής. Τα έργα ΣΔΙΤ για φοιτητικές εστίες και εκπαιδευτικές/ερευνητικές εγκαταστάσεις σε Βόλο και Λαμία πρέπει να συνδεθούν με ένα ευρύτερο όραμα για σύγχρονες, ασφαλείς, πράσινες και συμπεριληπτικές πανεπιστημιακές υποδομές.

Στόχος για το 2030 είναι το Π.Θ. να διαθέτει ενιαίο σύστημα φοιτητικής υποστήριξης, ισότιμης πρόσβασης, ψυχικής υγείας, συμπερίληψης και φύλου, με δείκτες, υπηρεσίες, λογοδοσία και ετήσια αποτίμηση.

10. Τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο ανάπτυξης

Η πρόταση ανάπτυξης του Π.Θ. για την περίοδο 2026–2030 διαρθρώνεται σε τέσσερα επίπεδα.

10.1. Τοπικό επίπεδο: Πανεπιστήμιο στη Θεσσαλία και στη Στερεά Ελλάδα

Σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, το Π.Θ. θα λειτουργήσει ως:

- επιστημονικός σύμβουλος για την ανασυγκρότηση της Θεσσαλίας και της Στερεάς Ελλάδας,
- κόμβος ανθεκτικότητας για νερό, κλίμα, γεωργία και υποδομές,
- εταίρος της αυτοδιοίκησης σε κοινωνική πολιτική, υγεία, εκπαίδευση, πολιτισμό και ψηφιακές υπηρεσίες,
- φορέας κατάρτισης και νέων δεξιοτήτων για επαγγελματίες, αγρότες, εκπαιδευτικούς, υγειονομικούς και στελέχη επιχειρήσεων,
- πολιτιστικός και κοινωνικός θεσμός στις πέντε πόλεις παρουσίας του.

Το Π.Θ. πρέπει να γίνει το Πανεπιστήμιο που δεν βρίσκεται απλώς μέσα στις πόλεις του, αλλά συνδιαμορφώνει το μέλλον τους.

10.2. Εθνικό επίπεδο: Πρότυπο δημόσιου Πανεπιστημίου

Σε εθνικό επίπεδο, το Π.Θ. θα επιδιώξει να αποτελέσει πρότυπο δημόσιου Πανεπιστημίου σε:

- διασφάλιση ποιότητας και πιστοποίηση,
- φοιτητική μέριμνα και πρακτική άσκηση,
- πράσινες και ψηφιακές υποδομές,
- ΤΝ και κυβερνοασφάλεια,
- μεταφορά τεχνολογίας και καινοτομία,
- ισότιμη πρόσβαση και συμπερίληψη.

Η εθνική φιλοδοξία είναι η δυνατότητα του Π.Θ. να παράγει πολιτικές, εργαλεία, πρότυπα και καλές πρακτικές που μπορούν να αξιοποιηθούν από το σύνολο της ελληνικής Ανώτατης Εκπαίδευσης.

10.3. Ευρωπαϊκό επίπεδο: Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο της περιφέρειας

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το Π.Θ. θα επενδύσει:

- στη συμμετοχή σε ευρωπαϊκά δίκτυα και συμμαχίες,
- στην αύξηση ανταγωνιστικών χρηματοδοτήσεων,
- στην αξιοποίηση Horizon Europe, Erasmus+, Digital Europe, LIFE, Interreg, STEP και άλλων εργαλείων,
- στη δημιουργία κοινών προγραμμάτων,
- στη σύνδεση με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία,
- στο Research Security,
- στη συμμετοχή σε ευρωπαϊκές πολιτικές για ΤΝ, δεδομένα, κυβερνοασφάλεια, υγεία, αγροτική παραγωγή και βιωσιμότητα.

Το Π.Θ. πρέπει να λειτουργήσει ως ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο της περιφέρειας: όχι ως μιμητής κεντρικών ιδρυμάτων, αλλά ως Ίδρυμα που αξιοποιεί τη δική του γεωγραφική, κοινωνική, ερευνητική και παραγωγική φυσιογνωμία.

10.4. Διεθνές επίπεδο: Ανατολική Μεσόγειος και παγκόσμια δίκτυα

Σε διεθνές επίπεδο, η στρατηγική θα κινηθεί σε τέσσερις κατευθύνσεις:

- Παράρτημα στην Κύπρο ως πύλη Ανατολικής Μεσογείου,
- διεθνείς στρατηγικές συνεργασίες με κορυφαία Πανεπιστήμια,
- προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών και διεθνών ερευνητών,
- συμμετοχή της διασποράς σε δίκτυα έρευνας, διδασκαλίας και καινοτομίας.

Το Παράρτημα στην Κύπρο πρέπει να αναδειχθεί ως το πιο εμβληματικό βήμα διεθνοποίησης του Π.Θ. και ως απόδειξη ότι το ελληνικό δημόσιο Πανεπιστήμιο μπορεί να έχει εξωστρεφή, αξιόπιστη και διεθνώς ανταγωνιστική παρουσία.

11. Διακυβέρνηση, πόροι και λογοδοσία

Η υλοποίηση του σχεδίου απαιτεί σαφή μηχανισμό διακυβέρνησης. Κάθε στρατηγική δέσμευση πρέπει να συνοδεύεται από υπεύθυνη μονάδα, δείκτη, χρονοδιάγραμμα, πηγή χρηματοδότησης και ετήσια αποτίμηση.

Προτείνεται:

2026: Φάση ολοκλήρωσης και επιτάχυνσης. Ολοκλήρωση δράσεων του υπάρχοντος Στρατηγικού Σχεδίου, ενδιάμεση αποτίμηση, επικαιροποίηση δεικτών, προετοιμασία νέου στρατηγικού κύκλου.

2026–2030: Φάση κλιμάκωσης και νέας στρατηγικής. Κατάρτιση Στρατηγικού Σχεδίου 2026–2030, με συμμετοχή Σχολών, Τμημάτων, φοιτητών, διοικητικών υπηρεσιών, αποφοίτων, κοινωνικών και παραγωγικών φορέων.

Ετήσιο δημόσιο dashboard στρατηγικών δεικτών. Η Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού και η ΜΟΔΙΠ θα παρακολουθούν δείκτες εκπαίδευσης, έρευνας, διεθνοποίησης, φοιτητικής μέριμνας, βιωσιμότητας, ψηφιακού μετασχηματισμού, συμπερίληψης και οικονομικής διαχείρισης. Το Στρατηγικό Σχέδιο προβλέπει ήδη ότι η παρακολούθηση της υλοποίησης αποτελεί κρίσιμο στοιχείο, με τη Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού να συλλέγει τακτικά δεδομένα από τις μονάδες του Ιδρύματος για την αποτύπωση της προόδου.

Ετήσιος απολογισμός πρυτανικών δεσμεύσεων. Κάθε έτος θα δημοσιοποιείται σύντομος απολογισμός προόδου ανά άξονα: τι υλοποιήθηκε, τι καθυστέρησε, ποια είναι τα επόμενα βήματα.

Σύνδεση στρατηγικής με προϋπολογισμό. Η στρατηγική δεν μπορεί να λειτουργεί ανεξάρτητα από τους οικονομικούς πόρους. Οι δράσεις θα συνδέονται με τακτικό προϋπολογισμό, ΠΔΕ, ΕΣΠΑ, Ταμείο Ανάκαμψης, Horizon, Erasmus, Interreg, χορηγίες, δωρεές, ίδιους πόρους και πόρους ΕΛΚΕ, με πλήρη διαφάνεια και λογοδοσία.

12. Ενδεικτικοί δείκτες επιτυχίας έως το 2030

Έως το τέλος της θητείας 2026–2030, η επιτυχία του σχεδίου θα αποτιμηθεί ενδεικτικά με βάση:

- την ολοκλήρωση πιστοποίησης/επαναπιστοποίησης όλων των προγραμμάτων σπουδών,
- τη μείωση του μέσου χρόνου αποφοίτησης,
- την αύξηση συμμετοχής των φοιτητών στις αξιολογήσεις μαθημάτων,
- την αύξηση ξενόγλωσσων και διεθνών προγραμμάτων,
- τη λειτουργία του Παραρτήματος στην Κύπρο,

- την αύξηση αλλοδαπών φοιτητών και διεθνούς κινητικότητας,
- την αύξηση ανταγωνιστικών ερευνητικών χρηματοδοτήσεων,
- την αύξηση έργων με συντονισμό Π.Θ.,
- τη δημιουργία νέων τεχνοβλαστών, πατεντών και Proof of Concept έργων,
- την υλοποίηση εμβληματικών Living Labs,
- τη λειτουργία συστήματος AI Governance και Cybersecurity baseline,
- την αύξηση micro-credentials και προγραμμάτων διά βίου μάθησης,
- τη βελτίωση της προσβασιμότητας κτιρίων και ψηφιακών υπηρεσιών,
- τη μείωση ενεργειακού αποτυπώματος,
- την υλοποίηση νέων φοιτητικών υποδομών,
- και τη δημοσιοποίηση ετήσιου dashboard στρατηγικής προόδου.

13. Καταληκτική δέσμευση

Η νέα πρυτανική θητεία 2026–2030 πρέπει να είναι η θητεία της μετάβασης από τη θεσμική ανασυγκρότηση στη διεθνή αναγνώριση και τον μετρήσιμο κοινωνικό αντίκτυπο. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει πλέον τη βάση, τις δομές, τα σχέδια, τις ερευνητικές αιχμές, τις διεθνείς πρωτοβουλίες και την εμπειρία για να κάνει το επόμενο άλμα.

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας του 2030 θα είναι ένα Πανεπιστήμιο που μορφώνει με ποιότητα, ερευνά με αριστεία, καινοτομεί με ευθύνη, διοικείται με διαφάνεια, λειτουργεί με βιωσιμότητα, προστατεύει τους ανθρώπους του, ενσωματώνει τη διαφορετικότητα, αξιοποιεί την Τεχνητή Νοημοσύνη με δεοντολογία, θωρακίζεται ψηφιακά, και συνδέει τη γνώση με την κοινωνία και την οικονομία.

Η δική μας ευθύνη είναι να διασφαλίσουμε ότι το Π.Θ. δεν θα παρακολουθεί τις εξελίξεις, αλλά θα τις συνδιαμορφώνει. Ότι θα είναι Πανεπιστήμιο για τη Θεσσαλία, για τη Στερεά Ελλάδα, για τη χώρα, για την Ευρώπη και για την Ανατολική Μεσόγειο.

Με συνέχεια, σχέδιο, συμμετοχή και λογοδοσία, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας μπορεί να αποτελέσει έως το 2030 ένα από τα πιο δυναμικά, σύγχρονα και κοινωνικά παρεμβατικά δημόσια Πανεπιστήμια της Ελλάδας.